

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Venationis vsus an & quando peccatum inducat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

Venationis usus an & quando peccatum inducat.

Venatio secundum se nullum est peccatum: quia est usus naturalis domini homini præstiti super animalia. Per accidens autem est peccatum multipliciter. Primò ex incircumspectione in actu venandi: ut si fiat cum periculo aut damno proximi, non considerando si homo percuti possit, aut si damnum inferatur agris seu vineis, &c. Et tunc iudicandum est peccatum secundum temeritatem, periculum & damnum, si emerfit.

Secundò, ex conditione personæ cui prohibitum est venari: ut si sit clericus, nam cuilibet clerico interdicitur venatio, & syuatica fatigatio cum canibus, & accipitres aut falcones habere. c. omnibus. extra de cle. vena. Et constitutis in sacris poena suspensionis imponenda statuitur, si quis talium personarum in hac voluptate venationis sæpius detentus fuerit. ibidem. c. Episcopum. Tertiò ex conditione temporis, quia scilicet venatio, impedit à debito cultu Deo tunc exhibendo: ut si quis propterea omittat Missam, aut seruitores suos ad hoc occupando impediat audire Missam. Et simile est iudicium de aliis diuinis, quibus interesse debet iuxta doctrinam Ambr. quæ habetur 96. dist. c. an putatis. Quarto, ex immoderato affectu, ex quo c. facile omnia humana opera sunt peccata, exosi autem inuenitur venatio S. Hieron. & Ambro. quia ad peccatum implicat: & fortè specialiter quia abducit dominos à necessariis expeditionibus, dum propter venationes minorem gerunt curam subditorum, subtrahuntque seipfos reip. aut quia animum quasi ferocem facit, aut in prosecutione & persecutione animalium cum delectatione. Ex quocumque autem accidente fiat mala venatio, certum est

non

non esse malam ex suo genere. ac per hoc constat esse licitam debitis adhibitis circumstantiis. Efficitur quoque quintò illicita venatio, si propterea dominus priuat populum libertate capiendi animalia syluestria quæ in nullius sunt bonis, in eo vbi consueuerunt esse capientium: ita quod nec ex parte animalium possessor aliquis damnificetur, nec ex parte loci alicui fiat iniuria. Huiusmodi enim priuatio tyrannica est: vtpote contra bonum communis libertatis & utilitatis propter bonum propriæ dilectionis: & perniciosa est si pœnam notabilem adiciat. Secus autem est, si ab antiquo cuius initii non extat memoria, venationes reseruatae sunt domino. & tunc etiam debet pœna moderata esse.

Venditio potest multis respectibus esse vitiosa.

Venditio, licet nullum sonet peccatum, multis tamen modis peccatum fit. Primò, ex quantitate pretii: vt si vendatur res pluris quàm valeat, vel in se secundum communem æstimationem seu vsum, vel vendentis. Nam licitum est vendenti pluris vendere, si plus valet sibi, non quia pluris emit, sed quia comoda sibi tantum est, vt licet valeat decem, sibi tamen valet viginti. Secundò ex fraude in substantia rei: vt si quis vnã rem vendit pro alia: vt aquam pro vino, vt faciunt miscentes vinum in vegete, aut mel pro zucharo, vel fumum terræ pro reubarbaro, &c. vt faciunt mali aromatarii in cõfectionibus & medicinis, &c. Et hinc in multis artibus fraudulenta ac iniqua redditur venditio vendendo vnã rem in toto vel in parte pro alia. Et est ex suo genere fraus hæc mortalis. Tertiò, ex fraude in qualitate rei: vt si vitiosam rem vendit pro non vitiosa. Est enim hic fraus & iniquitas manifesta. Secus autem si vendit rem (puta cã-